

לכבוד

עורך

הארץ

בימה חופשית

08/01/2001

אודה לך אם תפרסם רשימה זו.

בברכה

אילן פפה

אריה נאור במכתבו להארץ [8.1.01] נתלה במקור בו הוא בדרך כלל אינו משתמש, ספרו המצוין של וליד ח'אלידי על הנכבה, כדי להוכיח כי לא היה טבח זה אינו הטבח היחידי שאינו מוזכר בספר, והספר בניגוד לרמיזות בטנטורה. על פי הכותרת שניתנה לו על יד העורך, אינו "העמדה העולות מן המכתב, או ההיסטוריוגרפיה הפלסטינית בכבודה הפלסטינית" או אפילו עמדתה של דינמית, פלורליסטית ואין לה ובעצמה. זו, כמו כל היסטוריוגרפיה אחרת היא החל בספרו של "ספר" אחד. במקורות פלסטיניים לא מעטים מאוזכר הטבח. טבח מחמד נמר אל-ח'טיב, נכבת פלסטין, אשר בו מופיע תאור מצמרר של הטבח. מאורגן על ידי הוצאה להורג שיטתית של הגברים הצעירים בכפר; דרך עבודותיו החוקר הפלסטיני, סלמן אבו סיטא, אשר אחראי להנפקת מפות הנכבה מאז של שבהן מצוינים במקום בולט מעשי הטבח של 1948 ובניהם המקרה שנות השמונים, ל"טנטוראית" של אמיל חביבי, אחת מגיבורות ספרו של טנטורה; ועד עבות למעשה הטבח, ועל כן שמה הוא "האופסמיסט" אשר מלאה כרימון רמיזות "באקיה", זו שנותרה.

כתב העדויות שבעל פה אשר ליקט תדי כץ, ואחרות שהופיעו לאחרונה בגיליון העת "מג'לת אל-דרסאאת אל-פלסטיניה" מלמדות מעל הכול כי זה הוא אחד הבוודדים שבו סיפורי הטבח וההרג אינם נחלתם של עדים המשתייכים המקרים הסכסוך. יהודים ופלסטינים נושאים עימם זיכרון קשה, לצד אחד בלבד של אכזרי אשר התרחש במהלכו של יום ה-23 במאי שהודחק במשך השנים, של אירוע האחד מוכחש על ידי השני, ובמקום 1948 בכפר טנטורה. לרוב, זיכרון האסון של "נכבת פלסטין" מופיע תיאור בו כתוב בספר ההגנה, "כוחותינו ניקו את הכפר", גרפי של הניקוי הזה, גרוש תוך כדי טבח.

מן העדויות הללו עולה בברור התמונה הגדולה ומטושטשים הפרטים הקטנים. בשני מקרים הרגו יהודים ללא קרב באוכלוסייה המקומית, ובסופו של הרג זה איש זיכרון, מרדכי סוקולר ועוזריו מפרדים, מאתיים ושלושים נקברו על ידי אלכסנדרוני השתוללו, לאחר שנפגעו להם חיילים, בין גופות. במקום אחד חיילי כדי כך שהם מתקרבים לקבוצה של השאר בתקרית שבה נורו החיילים תוך הלוחמים שעמדו לקבל פלסטינים שהרימה דגל לבן, ולמרות זאת נפתחה אש על ברור את כניעת הפלסטינים ופגעה בהם. לא ברור מהיכן נפתחה האש, אך כן שהיא הולידה את מעשה הטבח. התקרית גררה התקפת אמוק בכל הכפר, ואולי במקרה אחר, אנשים אחרים, מכוחות המודיעין והלוגיסטיקה [ש"י בחלקו. הסביבה, בצעו הוצאות להורג שיטתיות בגברים שחשדו בהם, וח"מ], רובם אנשי

שידעו היכן מסתתר נשק או כמי שנמנו על חיל בדיעבד מתברר שלא בצדק, כמי המספרים כאן אינם ברורים פרט המתנדבים הערבים שנחלץ לעזרת הפלסטינים. להתעקשות על כמה עשרות שחוסלו באופן שכזה.

בין זה היה טבעו של הטיהור האתני שבוצע בכל הארץ ככלל, ובאזור שהשתרע חדרה לחיפה בפרט. פקודות עמומות, כפי שהתוודה בן ציון פרידן מג"ד גדוד 33 את טנטורה [אשר מכחיש את הטבח], שהותירו לכל אחד חופש פעולה שכבש לעשות עם אוכלוסייה שנכנעת או הוכנעה. מלא בכל הקשור לשאלה מה שביקשה לאגף כפרים באופן כזה בטנטורה נוסף לכל השתבשה התוכנית הכללית מבצעי, אופייני שיאפשר בריחה [על כן לרוב הושאר אגף אחד פתוח]. בלבול בסיר לחטיבת אלכסנדרוני, גרם לכך שהכפר הוקף מכל ארבעת רוחות השמיים. הלחץ הלא צפוי הזה, חיילים טבחו, ואזרחים בשרות צבאי נקמו בשם עצמם האינטרס הביטחוני הציוני. וזה קרה בעוד 39 מקומות בדרך זו אחרת על ובשם פלסטין. אדמת